

08.08.2016

Kj/4

§ 674

Lähiöprojektin toimintakertomus 2012–2015

HEL 2014-003027 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lähiöprojektin toimintakertomuksen toimintakaudesta 2012–2015.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Lähiöprojektin toimintakertomus 2012-2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Lähiöprojekti on lähettänyt kaupunginhallitukselle toimintakertomuksensa toimintakaudesta 2012–2015. Lähiöprojektin perustamispäätöksensä 2.1.1996 kaupunginhallitus antoi projektin tehtäväksi raportoida vuosittain toiminnastaan kaupunginhallitukselle. Esityslistan liitteenä (liite 1) olevassa toimintakertomuksessa on raportoitu vuoden 2015 lopussa päättyneen toimintakauden (2012–2015) tavoitteita ja toimintaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 2.4.2012 lähiöprojektin projektisuunnitelman kaudelle 2012–2015 tunnuksella ”Sivistys on siistiä”. Kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012–2015 toiminnassa huomioon lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä. Toimintakauden 2012–2015 päätavoitteet olivat verkostoituva esikaupunki ja viihtyisiä ympäristö sekä kokeminen, oppiminen ja hyvä kaupunkielämä. Päätavoitteiden toteutumista tuettiin kattavasti viestinnällä, jonka

tavoitteena oli vahvistaa esikaupunkien tunnettavuutta ja imagoa tuomalla julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista.

Toimintakaudella toiminta ja hankkeiden toimenpiteet kohdistettiin esikaupunkialueille, jotka fyysisten, sosiaalisten ja toiminnallisten indikaattoreiden mukaan sitä tarvitsivat. Hankkeiden kohdealueet on sovittu lähiöprojektin eri hallintokuntien edustajista koostuvassa johtoryhmässä sekä toiminnasta vastaavien hallintokuntien kanssa yhdessä projektisuunnitelmaan perustuen.

Päätavoitteen verkostoituva esikaupunki ja viihtyisä arkiympäristö toimenpiteitä olivat toimintakaudella täydennysrakentamisen edistäminen, julkisten kaupunkitilojen kunnostaminen, korjausrakentamisen edistäminen, alueellisen elinkeinotoiminnan edellytysten parantaminen sekä liikkumisympäristön houkuttelevuus. Kokeminen, oppiminen ja hyvä kaupunkielämä päätavoitteen toimenpiteitä olivat kulttuurikasvatuksen, sivistyksen, tapahtumien, asukastoiminnan ja verkostoitumisen tukeminen sekä hallintokuntien välisten yhteistyömallien luominen syrjäytymisen ehkäisyyn.

Täydennysrakentamisen edistämistä toteutettiin tukemalla täydennyskaavoitusta ja panostamalla lähiörahastosta rahoitusta hakevien toteuttamishankkeiden liittämiseen entistä paremmin esikaupunkialueiden täydennyskaavoitushankkeisiin. Täydennyskaavoituksen edistämisessä tavoitteena oli parantaa hallintokuntien välistä yhteistyötä suunnittelussa ja tiedonkulussa sekä parantaa asukasvuoro vaikutusta. Lisäksi tavoitteena oli ajoittaa hallintokuntien ja lähiöprojektin toimenpiteitä kaavahankkeiden yhteyteen.

Julkisen ympäristön parantamishankkeiden suunnittelu- ja toteutuskohdeet keskittyivät asemakeskusalueille, pääraiteille ja kaupunginosien keskeisiin puistoympäristöihin. Suunnitteluhankkeissa pilotoitiin vuoroaikutteisia suunnittelukäytäntöjä ja teetettiin idea- ja yleissuunnitelmia. Tavoitteena oli vahvistaa alueellista lähestymistapaa esikaupunkialueiden kehittämiseksi sovittamalla yhteen ja organisoimalla parantamistoimenpiteitä samanaikaisesti. Alueellista toimintaa tehtiin erityisesti Jakomäen, Malmin ja Meri-Rastilan alueilla. Meri-Rastilassa ja Jakomäessä kehittämiseen sisältyi täydennysrakentamisen asemakaava-hanke, julkisten tilojen kehittäminen sekä palvelutilatarkastelu. Asemakeskusten elävöittämistä edistettiin toimintakaudella aktiivisesti. Olemassa olevien asemakeskusten kehittäminen on haasteellista muun muassa laajan vastuu- ja omistuspohjan sekä erilaisten, osin toisistaan eroavien tarpeiden vuoksi. Pienimuotoisillakin parantamistoimenpiteillä voidaan vaikuttaa visuaaliseen ympäristöön ja edistää käyttäjien kokemaa turvallisuutta ja korostaa, että ympäristön laadulla ja siisteydellä on väliä. Kaupunkipuistojen suunnittelun ja toteuttamisen edistämistä

jatkettiin. Lisäksi laadittiin yhteistyössä opetusviraston kanssa suunnitelma turvallisen koulupolun pilotoimiseksi ja toteuttamiseksi. Hankkeelle myönnettiin toteutusrahat lähiörahastosta keväällä 2016.

Korjausrakentamista tuetaan laatimalla korjaustapaohjeita kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävillä alueilla. Toimintakaudella korjaustapaohjeet ovat valmistuneet Pohjois-Haagan 1950-luvun kaava-alueille, Konalan länsireunalle ja Pajamäkeen. Vuonna 2015 käynnistettiin korjaustapaohjeiden laatiminen Kannelmäen 1950–1960-lukujen rakennuksille ja pihuille. Elinkeinotoiminnan edellytysten parantamista tehtiin toimintakaudella MetroHelsinki -hankkeessa, Herttoniemen yritysalueella, Kivikon teollisuusalueen kehittämisessä sekä Malmilla. Liikkumisympäristön houkuttelevuudessa keskityttiin pyöräilyn edistämiseen, erityisesti pyöräkeskuksen kehittämiseksi Malmille. Pyöräkeskuksen toteuttamista on edistetty vuonna 2015 ja neuvottelut jatkuvat HKLn toimesta.

Hyvän kaupunkielämän vahvistamista rakennetaan monipuolisten ja matalan kynnyksen toimintamahdollisuuksien kautta, jotka tukevat asukkaiden kokemista, oppimista, elämäntapoja ja verkostoitumista osaksi yhteisöä. Toimintakaudella lähiöprojekti keskittyi erityisesti toiminta- ja yhteistyömuotoihin, jotka tukivat lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden aktiivista toimintaa omalla asuinalueella. Kaikki toiminta oli niin kutsuttua matalan kynnyksen toimintaa eli osallistumiskynnys oli matala ja toiminta maksutonta. Tavoitetta toteuttavia hankkeita olivat Operaatio Pulssi, Lähiöliikunta, Vuosaari-blogi, PerjantaiAction Tapuli-kaupungissa, Perhe on Pop Jakomäessä, Sadut ja Tarinat, Muskari, Kulttuurikaveri sekä Olet Media Guru (OMG). Lähikoulujen vetovoimaa vahvistettiin matalan kynnyksen osallistavilla hankkeilla, joissa tavoitteena oli tuoda harrastetoimintaa koulupäivien arkeen. Hankkeita olivat Bändipaja, Kulttuuria kouluun: Kylään! sekä Tempo-orkesteri. Asukas-toiminnan aktivoimista eri tavoin tukivat hankkeet ja toimintatavat: Monen polven kasvutila Roihuvuorella, Esikaupunkimessut, sosiaali- ja terveystieteiden aluetyö esikaupunkialueilla, tapahtumatoiminnan tukeminen, kotikaupunkipolut, kaupunginosaradio.

Lähiöprojektin viestintä osallistui aktiivisesti hankkeiden viestinnän ohjelmointiin ja toteuttamiseen. Lisäksi lähiöprojektin teema-aukeamaa julkaistiin Helsingin Uutisissa ja Metrolehdessä keskimäärin neljä kertaa vuodessa. Lähiöprojektin viestii toiminnastaan myös Facebookissa sekä uutiskirjeellä kaupunkiorganisaation sisällä.

Lähiöprojektin yhteistyö- ja suunnitteluhankkeiden resursointi tapahtui pääosin hallintokuntien talousarvioiden ja oman henkilöstön puitteissa. Vuonna 2015 lähiöprojektin toimintaraha oli 585 000 euroa, johon sisältyivät vuodelta 2014 siirtyneet määrärahat (112 000 €). Toimintakaudel-

la 2012–2015 lähiöprojektin toimintaraha oli vuosittain keskimäärin 620 000 €, joka sisälsi budjettimäärärahan 473 000 euroa sekä siirtyneet määrärahat. Vuonna 2015 toimintaraha oli eniten käytössä kaupunkisuunnitteluvirastolla ja kulttuurikeskuksella. Vuoden 2015 kokonaiskäyttö oli 458 800 euroa. Määrärahoista siirrettiin vuodelle 2016 yhteensä 88 000 euroa. Toimintaraha on keskeinen osa projektin toiminnan ja yhteistyöhankkeiden mahdollistamista. Erityisen tärkeä rooli sillä on erilaisissa pilotti- ja kehittämishankkeissa, joihin tulee monesti reagoida ketterästi ja nopeasti.

Valtion asuinalueiden kehittämisohjelmalla edistettiin vuosina 2013–2015 asuinalueiden elinvoimaa ja ehkäistiin segregatiota. Helsinki oli mukana ohjelmassa hankekokonaisuudella ”Kaupunginosien Helsinki”. Hankekokonaisuuden kärkihankkeet olivat täydennysrakentamisen edellytysten parantaminen, asuinympäristön laadun parantaminen ja uudet toimintamallit ympäristön kehittämiseen sekä demokratiatilojen kehittäminen, toteuttaminen ja toiminnan tukeminen. Lähiöprojekti vastasi Helsingin hankekokonaisuuden koordinoinnista yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Helsinki sai kehittämisohjelman kautta rahoitusvarauksia kehittämis- ja investointiavustuksina yhteensä lähes 4 miljoonaa euroa, joista maksatukseen haettu tähän mennessä 1,6 miljoonaa euroa.

Lähiöprojektin toiminta on ollut toimintakauden 2012–2015 aikana monipuolista. Verkostoituvan esikaupungin ja viihtyisän arkiympäristön toimenpiteissä on painottunut erilaisten työryhmien ja yhteistyöprosessien kehittämisen merkitys sekä suunnitelmien laatiminen. Kokeminen, oppiminen ja hyvä kaupunkielämä tavoitteen toimenpiteet ovat keskittyneet asukkaiden kohtaamiseen sekä erityisesti toiminnan järjestämiseen lapsille ja nuorille. Tämä toiminta on näkynyt vahvasti alueilla ja siitä on saatu hyvää palautetta asukkailta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Lähiöprojektin toimintakertomus 2012-2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

08.08.2016

Kj/4

Lautakunnat ja johtokunnat
Virastot ja liikelaitokset
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.05.2014 § 539

HEL 2014-003027 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lähiöprojektin toimintakertomuksen 2013.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi